

HRCKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 139 - TRAVANJ 2016.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi Hrckovi!

Vjerojatno znate da je u tijeku upis u prvi razred osnovne škole. Vama, koji ste sada već iskusni školarci, to i nije toliko važna informacija, ali jeste za predškolce, koji trebaju napraviti dobar izbor. A oni koji čitaju *Hrcka*, znaju da je dobar i pravi izbor – školovanje na hrvatskom jeziku. Ukoliko imate nekog u svom neposrednom okruženju, tko još nije donio odluku, prenesite mu svoja pozitivna iskustva o nastavi koju pohađate. Nema veće sreće za *Hrcka* od velikog broja čitatelja, iako je sretan i kada ga čitaju sva djeca, bez obzira na to na kojem se jeziku školju.

Zimu smo već zaboravili, istina nije je ni bilo, i sada već u potpunosti možemo uživati u svim čarima proljeća. Stoga iskoristite lijepo vrijeme, ali neka to ne bude samo za zabavu i igru, uradite i nešto korisno za ljepotu svog dvorišta, svojih terasa (ukoliko živite u stanu), prirode, a samim tim i našeg planeta Zemlje. Naime, upravo na današnji dan slavimo njen rođendan. Na koji način možete dati svoj skromni, ali veoma vrijedan doprinos za ljepotu svog planeta, čitajte na stranicama novog broja vašeg podliska, a tu su i brojni drugi tekstovi koji će vas, kao i uvijek, zabaviti i naučiti nečem novom.

Ivana

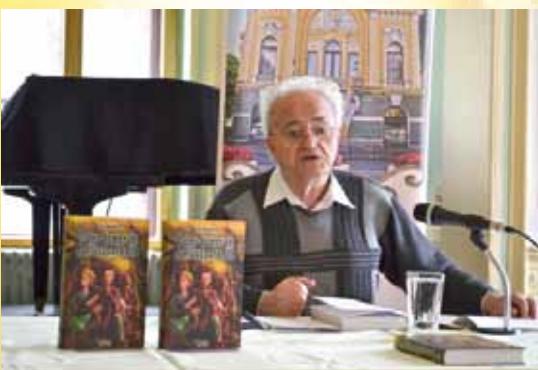
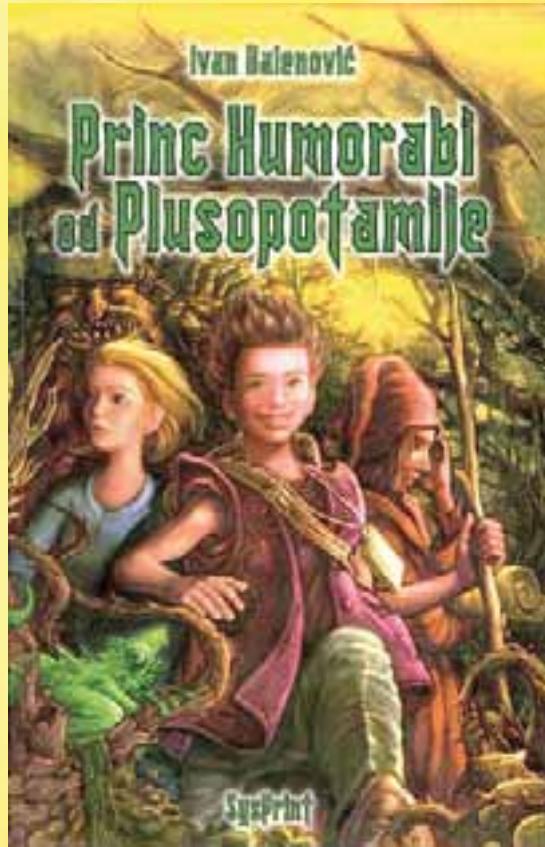
Impresum

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić Sič
Suradnici: Bernadica Ivanković, Marina Piuković, Vesna Huska,
Zoltan Sič, Nevena Gabrić, Vladan Čutura i Petar Tikvicki

Lektor: Zlatko Romic
Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva
za kulturu i javno informiranje

SUSRET S PISCEM IVANOM BALENOVIĆEM

Tvorac princa Humorabija u Subotici

U daleko neko vrijeme, čija se davnina ne mjeri stotinama već tisućama godina, a za vladavine 14. po redu cara iz dinastije Grahbanipala, dječak iz plodne i moćne Plusopotamije, imenom Humorabi, učinio je velika djela. Njegov ga je narod dugo pamtio i stoljećima s koljena na koljeno prenosio priče o njegovim neobičnim pustolovinama.

Humorabi je bio vedar i veselo dječak, s kojim se rado družilo i staro i mlađe, a s njim su se družili i učenici hrvatskih odjela Subotice i okoline. Bilo je to 22. ožujka u čitanici Gradske knjižnice. U dva termina pisac knjige *Princ Humorabi od Plusopotamije* Ivan Balenović iz Petrovaradina susreo se s učenicima osnovnih škola Matko Vuković iz Subotice, Vladimir Nazor iz Đurđina i Matija Gubec iz Tavankuta, kao i sa subotičkim srednjoškol-

cima iz Gimnazije Svetozar Marković i Politehničke srednje škole.

Ako volite knjige *Gospodar prstenova*, *Harry Potter* ili *Kronike iz Narnije*, sigurno će vam se svidjeti i ovaj naslov. Autor je izmaštao jedan fenomenalni zasebni svijet koji se prepiće s našom stvarnošću. Taj svijet ima svoje države, junake i antiju-nake, pravila koja se krše, vrijeme ispunjeno tajnama i borbama dobra i zla. Ali ono što je najvažnije, obiluje veseljem i smijehom, jer osnovno obilježje Humorabija jeste SMIJEH.

Osim o knjizi, djeca su s knjižnikom Ivanom Balenovićem razgovarala i o njegovim interesiranjima, dosadašnjem radu i aktualnim programima. Doznali su da priprema knjigu epigrama, te su imali prigode neke od njih i čuti.

Bilo je to ugodno popodne provedeno u Knjižnici.

B. I.

DODIJELJENO 273 NAGRADE

Već osmu godinu Gradska knjižnica Subotica u povodu Međunarodnog dana knjige za djecu i rođendana **Hansa Christiana Andersena**, svjetski poznatog pisca bajki za djecu, organizira završnu priredbu i javno izvlačenje nagrada za kviz *Čitam i skitam*. Dodijeljeno je 273 nagrade, što je do sada najbogatiji fond. Izvlačenje je održano 1. travnja u čitaonici Knjižnice... ne nije to prvotravanska šala... doista je bilo tako.

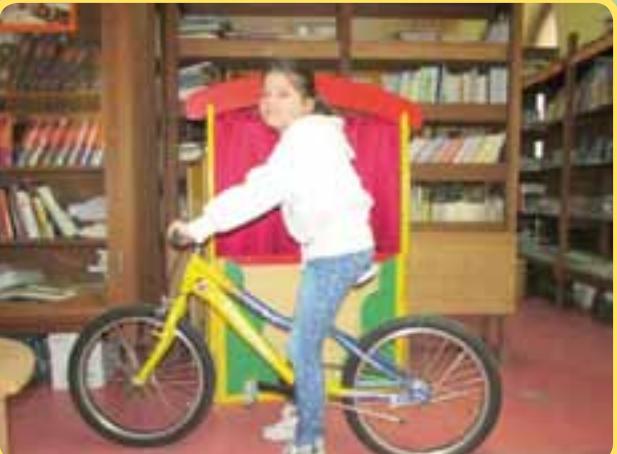
Tijekom dva mjeseca, koliko je trajao kviz *Čitam i skitam*, informatorice Dječjeg odjela subotičke Gradske knjižnice obilazile su sve osnovne škole u Subotici i okolici upoznavajući učenike s propozicijama kviza. Djeca su trebala obnoviti svoje članstvo u Knjižnici, pročitati ulomke iz djela **Carla Collodija Pinocchio**, **Johanne Spyri Heidi**, **Rudyarda Kiplinga Knjiga o džungli** i **Sunčane Škrinjarić Dva smijeha, te popuniti on-line upitnik na mrežnoj stranici knjižnice**.

Odaziv je bio za svaku pohvalu, što nas je sve razveselilo. Još jednom se dokazalo da djeca mogu i hoće čitati ako im se ponude interesantni naslovi i poticajni programi.

Izvlačenje nagrada zakazano je za točno u podne. Okupio se veliki broj djece, jer svi su htjeli dozнати tko će dobiti glavnu nagradu – bicikl. Velika iščekivanja su bila i kod izvlačenja nagradnog jednodnevног izleta, jer mnogi su htjeli ići na ekskurziju. Opće je poznato da su ova druženja posebna i dugo se pamte. Gdje

će se ove godine putovati, još se drži u tajnosti, ali se najavljuje odličan provod. Osim toga, podijeljeno je i mnogo drugih vrijednih nagrada kao usb memorije, trenirke i sportska odjeća, školski pribor, knjige, kompjutorska oprema, paketi slatkisa, grickalica, sokova, ulaznice za 3D kino, Dječje kazalište, ZOO vrt i druge. Popis dobitnika pročitatite na mrežnoj stranici Knjižnice <http://www.subiblioteka.rs/hr/kviz-detajnjije/104/>.

Samom izvlačenju nagrada prethodio je kratki program u kojem su sudjelovali članovi zbora nižih odjela OŠ Ivan Milutinović iz Subotice, te članovi Plesnog studija Larisa. Uživali smo u plesu i

pjesmi, a podsjetili smo se i himne kviza *Čitam i skitam* koja, među ostalim, kaže:

Zašto panda gricka bambus
Što je nebo plave boje
Zašto pjesnik pjesmu piše
Reći će ti knjige tvoje.
Baš su knjige pametnice
Velike, srednje i male
Sve su radost, sve su melem
Za te klince radoznaće.

Izvlačenjem nagrada završen je kviz *Čitam i skitam*. Preostalo je još samo da se organizira nagradni izlet o čemu ćemo vas sigurno informirati. No, ne budite tužni, ovo je samo mali predah od nagradne igre, što ne znači da ne možete nastaviti čitati. Jer, kao što se pjeva u nastavku pjesme:

Zato čitaj svakog dana
Pitaj knjigu sve što želiš
Radost, sreću, čak i tugu
Možeš sa njom da podijeliš.
Ona će ti biti vjerna
Kao kuca sa tvog praga
Pokloni je svom drugaru
Uspomena to je draga.

Bernadica Ivanković

REKORDNA GODINA

Ove godine u kvizu *Čitam i skitam* je sudjelovao rekordan broj djece. Blize 1.000 učenika osnovnoškolske dobi iz Subotice i okolice popunilo je on-line upitnik. Uz pomoć velikog broja sponzora, prijatelja knjige i čitanja, osiguran je i rekordan broj nagrada - čak 273.

LJERKA CAR MATUTINOVIĆ:

DUPLIĆI MA I LU

Skinuti Zvijezdu Večernjicu ili Mjesec s neba, uhvatiti oblak ili otići u Zanzibar, upustiti se u morsku avanturu, doživjeti nuklearnu kišicu ili nagovoriti diva da izade iz boce... sve to i štošta drugo možda bi bio problem nekim dječacima. Ali, blizancima MA i LU – nikako ne. Nestašni, glasni, ma živo srebro, rijetko će se složiti, češće zaiskriti u razmircama, no duplići MA i LU nisu sebični. Baš svakom dječaku i djevojčici koji zapamte lozinku otkrit će svoj čarobni svijet pustolovine, humora i igre.

Duplići Ma i Lu je duhovita i zabavna knjiga, prvi put tiskana 1988. godine, ali ovo je novo, osvremenjeno (izmijenjeni su svi tehnološko i društveno zastarjeli modeli predmeta, ponašanja, društvenih pojava i govora) i nadopunjeno izdanje (autorica je dopisala dvije nove zgode nestajnih blizanca). Sigurna sam da će vam se dopasti, stoga je potražite u knjižnici i doooooobro se zabavite.

B. I.

STIHOLJUPCI

Kružnica, trokut, šestar...

Kakva je veza između matematike i šestara, kružnice i trokuta... doznajte sami.

Tatina veza

Kružnica, od mame matematike i šestara tate

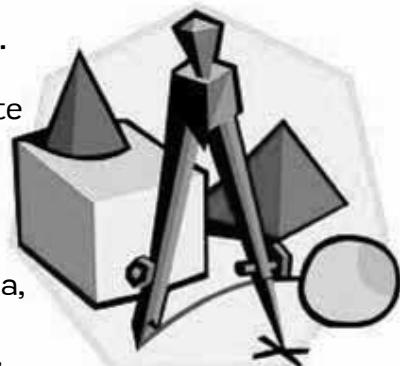
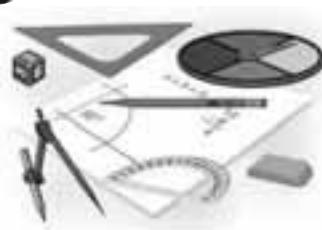
(nadam se da taj podatak znate)

pokušavala se upisati,

kako je kod kružnice praksa česta,
na sva moguća i nemoguća mjesta.

Pokušavala se upisati u knjižnicu,
izviđače, plesnu školu, razne fakultete
i škole još više i veće,
ali jednostavno joj nije išlo
ili nije imala sreće.

A onda se tata rasrdio,
vidjevši da se ništa dobrog ne spremá,
uzeo stvar u svoje ruke
i upisao je u trokut – bez problema.

Aljoša Vuković

Otkrij što znači ova rečenica:

EGEDUŠ EDO

Edo je egeduš. Bio je cilu eftu kod doktora zbog eptike. Kazo mu je da ne smi svirat egede dok se ne izliči. On eguna kući i prolazi pored ergele. Emerka stoji prid kućom i viče: »Eno, Edo dolazi kući!«.

Edo – muško osobno ime Eduard
egeduš – guslar; violinist
efta – sedam dana, tjedan dana
eptika – sušica, plućna tuberkuloza, jektika
egede – gusle; violina
egucat – tromo/polagano hodati, hodati s noge na nogu
ergela – 1. stado konja; 2. gospodarsko poduzeće za uzgoj konja
Emerka – žensko osobno ime, Emerika
eno – uzvik koji kazuje da je blizu ono o komu/čemu se govori

V. H.

Napiši značenje svojim riječima:

Piše: Vladan Čutura

HRVATSKI JEZIK

Hashtag, touch screen, smartphone, attachment

Kada pročitamo ovakav naslov, izgleda kao da ćemo govoriti o engleskome, a ne o hrvatskom jeziku. No, riječ je o ustaljenim riječima u našem jeziku »uvezenim« iz engleskog. Znam da ih i vi koristite i znate njihova značenja... Sada ćemo vidjeti kako bi se te i još neke riječi trebale izgovarati u hrvatskom.

Hashtag – njome se označuje riječ ili izraz kojemu prethodi znak # (ljestve), a koji omogućuje tematsko označivanje i okupljanje poruka. Umjesto riječi hashtag u hrvatskome je jeziku bolje upotrebljavati izraz **ključna riječ**.

Attachment – znači pripojenje, pričvršćenje, pridodavanje, privjesak, privrženost, ljubav, zaplijena, dodatni uređaj, priključak. U hrvatskome se jeziku upotrebljava riječ **dodatak ili privitak**.

Touch screen – označuje zaslon s prozirnom pločom osjetljivom na dodir. Izraz touch screen u hrvatskome se može zamijeniti nazivom **dodirni zaslon ili dodirni ekran**.

Smartphone – označuje mobilni telefon, najčešće s dodirnim zaslonom, koji ima veće mogućnosti pohrane podataka i povezivanja od običnoga mobilnog telefona. U hrvatskome se jeziku uz smartphone pojavljuje i naziv **pametni telefon**.

Pokušaj pronaći hrvatske nazive za sljedeće riječi:

- a) e-mail _____
- b) gadget _____
- c) streaming _____

Rješenja: a) e-pošta, e-poruka, b) (pametna) spravica, c) internetski prijenos

UPOZNAJMO VRŠNJAKE

- Zovem se **Marko Cvjetić**.
- Pohađam 4. razred OŠ *Sándor Petőfi* u Novom Sadu.
- Živim s mamom Ivanom (39) i tatom Bojanom (45).
- Kad porastem bit ću znanstvenik.
- **Volim** putovati, čitati knjige, šaliti se, plivati, a najviše volim krafne.
- **Ne volim** svađe.
- Treniram plivanje u PK *Vojvodina* od 2011. godine. Sada sam u kategoriji mlađih pionira. Pohađam 3. razred Muzičke osnovne škole *Josip Slavenski*, odsjek tambura u klasi prof. Julijane Jovanović. Prošle godine sam osvojio I/6, a ove I/9 mjesto na Festivalu umjetničke tambure. Član sam HKPD *Jelačić* iz Petrovaradina, sviram u njihovoj tamburaškoj sekciji.
- Veselo sam i druželjubiv.

- Omiljena **knjiga** mi je *Demonski zubar* od Davida Walliamsa i *Družba Pere Kvržice* od Mate Lovraka.
- Volim slušati Queen i Bruno Marsa.
- U školi su mi omiljeni **predmeti** matematika i tjelesno.
- Najviše se volim **družiti** s Matejom i Ivanom.
- Volim se **igrati** ledene vije i skrivača.
- Hrcko je veoma zabavan, omiljena rubrika mi je *Upoznajmo vršnjake i Hrkov kuhar*.
- Ove jeseni bio sam prvi put na Pokrajinskoj smotri recitatora u Subotici što mi se veoma svidjelo. Veselim se budućim susretima.
- Svim čitateljima Hrcka šaljem veliki pozdrav iz Novog Sada.

Kao pastir dobri, vodi me...

Draga djeco, iako smo Uskrs već odavno proslavili, još uvijek se nalazimo u uskrsnom vremenu koje traje punih 50 dana. Prošle – četvrte Vazmene nedjelje smo u našim crkvama obilježili Svjetski molitveni dan za duhovna zvanja.

Svake godine na ovaj dan nam se nudi jedan ulomak iz 10. poglavlja Ivanovog evanđelja u kojem se Isus predstavlja kao dobri pastir. Zato je ova nedjelja na poseban način posvećena molitvi za sve naše svećenike, redovnike i redovnice, a nosi i vrlo lijep naziv. Otkrit ćeš ga ako riješiš ispunjaljku, a potom prateći redne brojeve preneseš slova u prazna polja.

Mjesto gdje je Isus odrastao	Broj apostola	slavije Isuso-vog svećanog ulaska u Jeruzalem	Broj sakramenata	Tri najvažnije kreposti su: vjera, nada i ...	Matej, Marko, Luka i Ivan su...	Isusovu majku zovemo i...	Marijin zaručnik	Tri puta zatajio Isusa
1.	3.	16.	4.	6.	10.	14.	12.	15.
11.	17.	18.	5.	8.	21.	13.	19.	20.
2.	18.	19.	19.	7.	20.	17.	18.	21.
10.	20.	21.	21.	11.	12.	13.	14.	15.

Bilo bi lijepo da svi često molimo za našeg biskupa, za naše župnike i župne vikare, kao i za naše časne sestre. Moliti možemo svojim riječima, a možemo se poslužiti i molitvenicima u kojima su zapisane brojne prekrasne molitve za svećenike. Evo jedne takve molitve. Možeš ju moliti svaki dan:

Gospodine Isuse Kriste, Ti si vrata za ovce.

Na ta vrata mora ući svatko tko želi biti spašen.

Pastiru dobri, Ti si dušu svoju dao za svoje ovce.

Smiluj se svome puku koji tuguje k'o raspršene ovce bez pastira.

Evo, žetva je velika, a radnika je malo. Zato molimo Tebe, Gospodara žetve: pošalji radnih duhovnih radnika u svoju žetvu.

Pokaži našim svećenicima i našem biskupu put istine i pravde.

Pomozi im da i nas sa sobom k Tebi dovedu idući uvijek tim putem.

Kođi živiš i kraljuješ u vjeke vjekova. Amen.

Priredila: Nevena Gabrić

IV. Međunarodni likovno-literarni natječaj

Bogatstvo različitosti

Od 2013. godine OŠ *Matija Gubec* iz Tavankuta domaćin je međunarodnoga likovno-literarnog natječaja *Bogatstvo različitosti*. Tema ovogodišnjega natječaja bila je »Najbolji prijatelj je onaj uz kojeg postajemo bolji«. I ove godine na natječaj je pristiglo stotinjak radova iz Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Makedonije i mnogih škola iz Srbije.

Svečana manifestacija proglašenja najboljih radova održana je u petak, 8. travnja, u Velikoj vijećnici Gradske kuće u Subotici, gdje su nam učenici OŠ *Matija Gubec* iz Gornje Stubice darovali prekrasan tamburaški koncert praćen zbor-skim pjevanjem. Osim gostiju iz Gornje Stubice, svečanosti su prisustvovali predstavnici osnovnih škola iz Primoštena, Dalja i Bakovčice, te 40-ak učenika koji pohadaju nastavu na hrvatskom jeziku u Makedoniji.

Druženje s učenicima iz Makedonije i Gornje Stubice nastavljeno je u subotu u Tavankutu nizom radionica – potraga za slovima glagoljice skrivenih po cijelome Tavankutu, radionica fotografije, izrada slika od slame i novinarska radionica... U nedjelju su učenici prisustvovali svetoj misi koju je vodio župnik **Franjo Ivanković**, obišli još jednom Suboticu i uputili se, s najljepšim dojmovima, svojim kućama.

Rezultat ovoga druženja bio je i potpisivanje sporazuma o suradnji između OŠ *Matija Gubec* Tavankut i Makedonsko-hrvatskog društva iz Skopja. Dakle, druženje će se zasigurno nastaviti...

v. č.

Dan planeta Zemlje

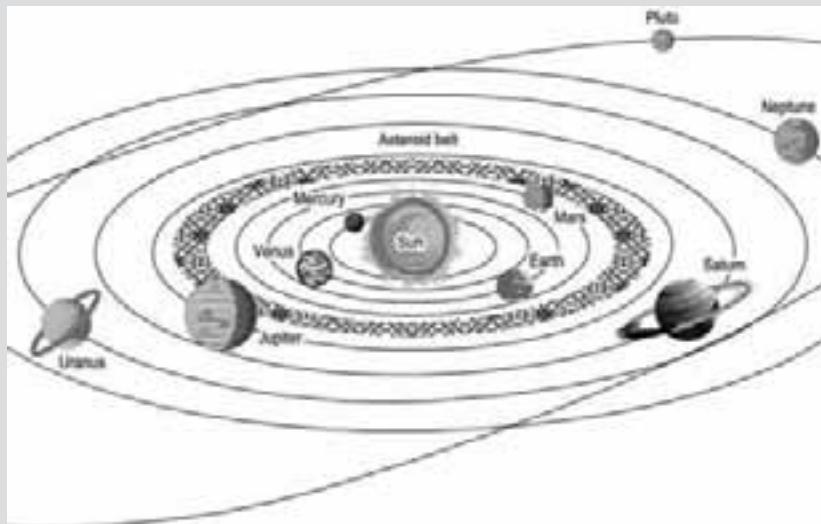
Pošto se u vrtiću svašta uči, vjerojatno znate da naš planet Zemlja također ima rođendan, ali koji, to je teško pitanje. Postoji već puno, puno godina i naša najveća zadaća je da ga čuvamo. Ali kako? Tako što ga nećemo prijati različitim smećem, nego odlagati otpad kojeg mi ljudi danas sve više stvaramo.

Draga djeco, ako još ne sakupljate plastične boce, baterije, kompost, štedite vodu, onda na to što prije nagovorite svoje roditelje kako bi vaši potomci imali planet koji je sačuvan, a ne onečišćen.

Upamtite da je 22. travnja Dan planeta Zemlje.

Koje još planete imamo u sunčevom sustavu, pokušajte odgovoriti na ovim *Hrkovim* stranicama, a ako još ne znate, neka vam pomognu odrasli!

Četiri su strane svijeta,
Zemlja se kroz vrijeme šeta,
Istok, zapad, sjever, jug,
Put je kratak, put je dug!!!

Oboji planet Zemlju. Na engleskom se Zemlja kaže Earth.

Sjeverna Amerika – narančasta

Južna Amerika – ljubičasta

Europa – crvena

Afrika – zelena

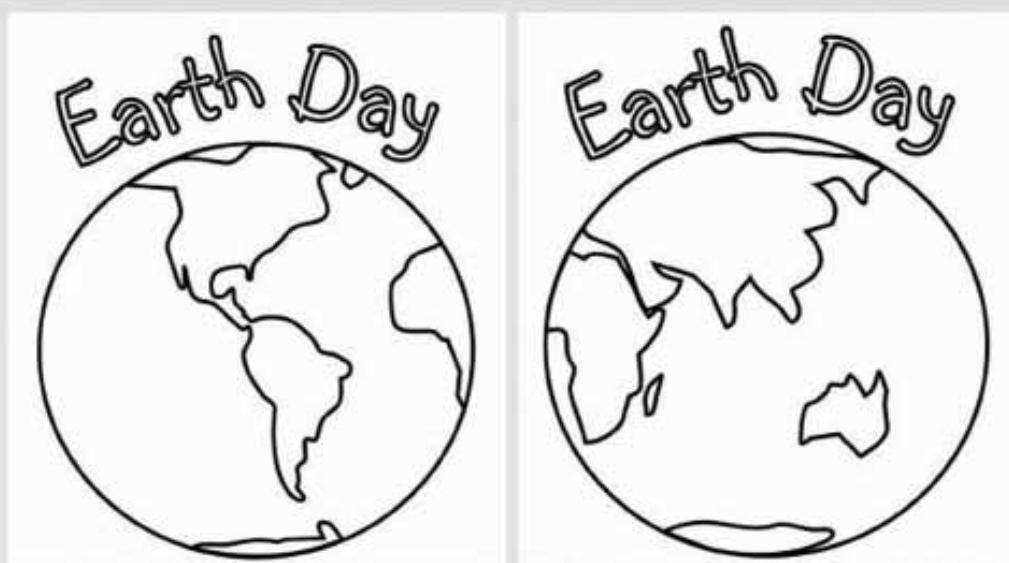
Australija – braon

Azija – žuta

Antik i Antartik – ostaje bijele boje

Voda, mora, oceani – plava

M. P.

Marija Stantić, III. b, OŠ Vladimir Nazor, Đurđin

Slaven Pećerić, II. h, OŠ Matko Vuković, Subotica

Matea Fabijan, I. b, OŠ Ivan Goran Kovačić, Sonta

Valentino Mikluc, IV. c,
OŠ Ivan Milutinović, Subotica

Barbara Saulić, I., OŠ Pionir, Žednik

Laura Iličić, VIII-1, OŠ Aleksa Šantić, Vajska

Julijana Bereš, III., OŠ Ivo Lola Ribar, Plavna

Mihail Ibišić, OŠ 22. oktobar, Bački Monoštor

Aleksandar Kovač, IV.,
OŠ Moša Pijade, Bereg

Emil Sitarić, IV. h,
OŠ Matko Vuković, Subotica

Manuela Šimon, I. h,
OŠ Sveti Sava, Subotica

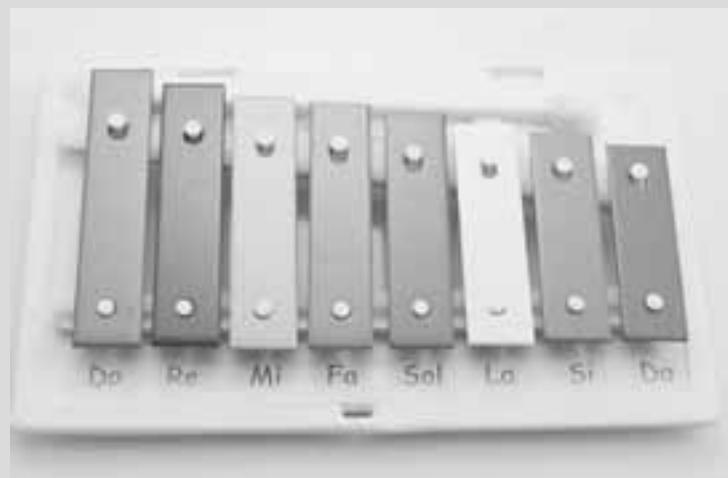

Nataša Galić, III. b, OŠ Bratstvo-jedinstvo, Bezdan

Darijana Šefer, I. a, OŠ Matija Gubec, D. Tavankut

Metalofon

Metalofon je instrument koji ima još dva brata: vibrafon i ksilofon. Kao što i rođena braća imaju razlike, tako i naši instrumenti. Evo i koje su:

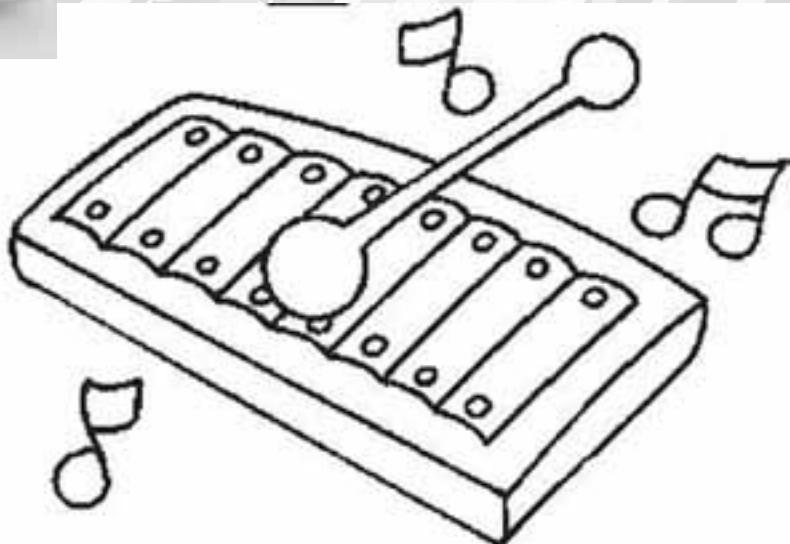
Metalofon – ima metalne pločice, bez cijevi za vibriranje. Opseg ovisi o proizvodnji. Može biti od 8 tonova pa naviše. Svira se u vrtiću, pa sve do velikih orkestara. Udaraljke su od drveta ili plastike.

Vibrafon – ima metalne pločice i cijevi koje produžuju zvuk. Udaraljke kojima se svira napravljene su od filca. Opseg može biti tri pune oktave f-f3.

Ksilofon – ima drvene pločice na kojima se svira isključivo drvenim udaraljkama. Opseg se kreće od jedne do tri oktave.

Svi ovi instrumenti mogu se svirati od vrtića do velikih orkestara. Umijeće svirača može se graditi od najmlađe dobi. Metalofon je lak za nositi, a me-

talofoni u boji posebno su prilagođeni djeci. Kroz njih se note lako i brzo upoznaju i odlični su za prve korake u osvajanju svijeta glazbe.

Pripada grupi udaraljki. Uz metalofon morate obavezno imati odgovarajuću udaraljku koju je jako važno pravilno držati. Rezonator je uglavnom napravljen od drveta ili plastike, u obliku je sandučeta i na njemu leže metalne pločice složene po tonovima ljestvice.

Metalofon je instrument koji se može koristiti u najranijoj dobi. Slušna percepcija jedna je od pet osnovnih. Dobre slušne vještine važne su za razvoj ostalih dječjih vještina kao što su govor, razmišljanje, učenje. Mašta, kao stvaralačko mišljenje, predstavlja osnovu umjetničke, znanstvene, tehničke kreativnosti. Glazbena igra pomaže djetetu razviti kreativnost i maštu.

Metalofon je neizostavni dio **Orffovog instrumentarija**, gdje su glavni izvođači – DJECA!

Održano okružno natjecanje iz hrvatskog jezika

Okružno natjecanje iz hrvatskog jezika održano je 7. travnja u Osnovnoj školi Matko Vuković u Subotici. Hrvatsko nacionalno vijeće već peti put organizira natjecanje iz materinskog jezika na kojem je i ovoga puta sudjelovalo 30-tak učenika koje su pripremili njihovi mentori **Tanja Dulić, Marta Vagrek, Biljana Horvat, Ivana Matić, Sanela Šafer, Josipa Kojić i Vladan Čutura.**

Najbolji u kategoriji VII. razreda bili su:

- I. mjesto: **Lucija Horvacki**, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
- II. mjesto: **Ivana Imrić**, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
- III. mjesto: **Josipa Dulić**, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Tomislav Huska, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

Pobjednici na razini VIII. razreda su:

- I. mjesto: **Martina Buljovčić**, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
- II. mjesto: **Lucija Ivanka Radaković**,
OŠ *Matko Vuković*, Subotica
- III. mjesto: **Maja Imrić**, OŠ *Matko Vuković*, Subotica

Čestitamo i ostalim sudionicima koji su ostvarili plasman na republičko natjecanje koje će biti održano 28. svibnja u OŠ *Matija Gubec* u Tavankutu.

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

Popunjeni on-line upitnik za sudjelovanje u Kvizu *čitam i skitam* trebalo je poslati do 31. ožujka.

Nagrađeni

Lea Vojnić Purčar, II. h, OŠ *Matko Vuković*, Subotica
Rajan Kozbašić, I. a, OŠ *Ivan Goran Kovačić*, Sonta
Mila Rukavina, I. c, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica
Sanja Benčik, IV. b, OŠ *Vladimir Nazor*, Đurđin
Martin Rajković, III./1, OŠ *I. G. Kovačić*, Subotica
Zdravko Ostrogonac, VI. a, OŠ *M. Gubec*, D. Tavankut
Valentina Nikolić, III. a, OŠ *I. G. Kovačić*, Sonta
Aleksandar Vojnić Purčar, III. h, OŠ *M. Vuković*, Subotica
Bojan Kolar, III., OŠ *Sremski front*, Sot
Marijan Rukavina, I. c, OŠ *Ivan Milutinović*, Subotica

Nagradno pitanje

Što u najvećem postotku čini planet Zemlju? (Odgovor na ovo pitanje nećete naći na stranicama Hrcka pa ako ga ne znate, potražite pomoć.)

Odgovor:

RUPON

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

Polivači u Subotici

Biti polivač nije mala stvar. To znači da si već stasao u pravog momčića. Na Vodeni ponедјелjak, drugi dan Uskrsa, dječaci, momci i sva muška čeljad posjećuju djevojčice, cure i žene kako bi ih polili vodom ili nekim mirisom. Lijepi je to običaj Hrvata Bunjevaca.

No, običaji žive samo dok ih netko čuva i obavlja. Ali Subotičani ne moraju brinuti, jer ovog Uskrsa je nekoliko ekipa »malih« polivača krenulo u polivanje svojih prijateljica, sestara, majki i nana. Bilo je veselo na uskrnsni Vodeni ponedjeљak. Svjesni značaja ovog običaja, polivači su savjesno obavljali svoju zadaću. Dolazeći u nečiji dom najprije su pitali ima li ovdje cura za polivanje. Ukoliko su dobili pozitivan odgovor, ulazili su u kuću i polivali žensku čeljad – netko vodom, a netko maminim parfemom. Lijep i sunčan dan izmamio je u polivanje na desetke ekipa u Subotici. Neki su išli sami, biciklima, a poneke su zbog njihovog jednoznamenastog broja godina vozili autima. Mnogi su se i susretali na vratima domova pojedinih djevojčica, jer svatko je htio politi što više cura. A one su ih kitile cvijećem i darivale pisanicama te narančama.

Lijepo je kad netko poznaje i živi svoje običaje.

Proljeće poručuje: posadi biljku!!!

Stoplijim danima i više sunca priroda nas je izmamila iz kuća, stanova, u dvorište, na igrališta u parkove... Darujmo i mi malo truda prirodi i darujmo joj biljku koju ćemo sami posaditi. Hoće li to biti cvijeće (petunije, muškatle, primule, tratinčice, narcisi...), neko povrće (grah, paprika, cherry rajčica, rajčica) ili začinsko bilje (bosiljak, nana, peršin...), odlučite sami!!! Važno je s djecom brinuti o prirodi, o biljkama, i usaditi im ljubav prema njima.

Evo što nam je sve potrebno:

- Kantice, grabulje, lopatice
- Staro odijelo ili pregače da se djeca mogu zaprljati, rukavice
- Obogaćena zemlja koju imate u svim trgovinama
- Biljka ili sjeme
- Vesele saksije, leje ili komad zemlje koji ćete uređiti s djecom.

Kako se radi?

Lopaticom iskopajte rupu u zemlji, veću nego što je zasad, smjestite biljku u sredinu, dodajte malo nove zemlje, malo vode, pa opet zemlje, dobro zatrppajte biljku i kad čvrsto stoji u zemlji, zalijte ju još malo. Biljke vole umjereno, ni previše sunca ni previše kiše. Umjerenost je nešto što je i velika vrlina čovjeka, a to i biljke vole. Sunce ipak mi ljudi ne možemo dozirati, to je Božji dar, ali vodu ipak možemo.

Dodirom prstića na zemlju djeca mogu procijenit i je li biljka žedna ili ne. Zalijevanje kanticom je nešto što djeca jako vole i treba ih učiti da imaju mjeru za to. Svaka 3-4 dana trebalo bi biti dovoljno za zalijevanje. Školjke i kamenčići mogu vam poslužiti da na poseban način uredite »mali vrt«. Najvažnije je da uživate!!! Pa na posao!!!

Što je kulturnim biljkama potrebno za život?

Sunce
Zemlja
Voda
Zrak
Marljiv gazda

Priredila: Marina Piuković

Nove tenisice

Ne pričam s mojima. Zbilja ne.
Naš trenutni stadij komunikacije bi se mogao nazvati »hladnim ratom«, jer pričamo samo o školi i razmjenjujemo samo info neophodne za funkcioniranje. To traje već tri dana i ne znam dokle će. A počelo je sve od – novih tenisica.

Kao i svake godine, ja najduže od svih iz mog razreda nosim zimske cipele. Polovica društva već nosi kratke majice i tanke jakne, a ja još paradiram u zimskoj robi. Mama veli – ne stigne donijeti proljetne stvari iz podruma (čari malenoga stančića!!! Grrr!), a kad se ponudim da ja to učinim, kaže – spremi prvo sobu, pa donosi drugu odjeću. Naravno da to ne mogu brzinom koju je ona sebi zamislila, pa još uvijek idem u što tanjim majicama DUGIH rukava, a jaknu (pošto, naravno, ne mogu ići van bez jakne ja jedini od svih!) nosim u ruci k'o neki krelac. Ipak, više me nervira što neće da mi kupe tenisice kakve želim. Znam ja da nemamo puno novca. Ja samo za tenisice želim da su malo kvalitetnije (čitaj: zato i skuplje), ostalo mi nije bitno, zbilja ne. Moji starci to ne razumiju. Kad su mi kazali da oni nemaju plaće takve da mogu trojici sinova priuštiti markiranu robu i obuću, jako su me uvrijedili. Kao da sam ja neki klinac koji traži neke skupe brendove, razmaženko pravi. Ni ne trebaju mi starke!

Danas kad sam došao doma odlučio sam popustiti, jer mi je dosadilo, a i video sam da mami zbilja nije svejedno što mi ne mogu to kupiti. Prišao sam joj i kazao da sam video jedne dobre tenisice u trgovini (gdje prodaju loše kopije, ali to nisam spominjao – ma, možda će ipak izdržati sezonu). Mama me je pogledala i raskuštrala mi kosu, pružajući mi vreću s kutijom. »Bolje da ti budu dobre, nema veći broj. Zabranjujem rast stopala za više od jednog broja za sezonu!«, rekla je s osmjehom. Kad sam otvorio kutiju, video sam ONE tenisice koje sam i želio – prave!!! Jeeee! »Bilo je na super akciji, posudila sam tetinu karticu...«. Cmoknuo sam je, obuo ih i triput »zakucao« nevidljivu loptu. Živjele super akcije! A i moji super starci ☺.

Tin

Nije
lijepo
mrziti

Sve mi ide skoro dobro. Škola – podnošljivo, poneka trica mi kvari prosjek, ali ne previše. Što je još važnije, mama je shvatila da ne mogu imati baš samo petice, da sam i ja živo biće i da ne mogu živjeti samo za školu. Malo ju je protresao razgovor s teticom mojom milom – ljubim je ja ♥♥ - koja joj je jednom objasnila kako mora malo »ohladiti«, jer pretjeruje u svojim zahtjevima, a onda ju podsjetila da je ona sama (tetica, ne mama – mama je Miss Savršena) bila vrloodobrašica, i zar zbog toga manje vrijedi? Zagrlile su se, malo šmrcnule zbog vikanja i – skuhale si kapućino, čak su i meni smućkale jedan. Jeee! Volim živjeti s mom i tetom!

Iako, sjetim se ponekad svih ranijih godina, dok mama i tata nisu bili rastavljeni i dok smo bili skupa...

☺ Saznale smo da tata i ona njegova čekaju bebu. Bebu! Bebu!!! U njegovim godinama !?! Stid me reći bilo kome! Kako si je to mogao sebi dopustiti? Koliko godina su on i mama bili skupa sretni i nikad nisu ni spomenuli još djece, čak ni kad sam ja imala napade osamljenosti i traženja sestrice – lutkice za igru? Smijali su se, govorili da je kasno i da bi bila prevelika razlika, tata je osobito bio protiv. Dakle, za sve je kriva ta žena.

Ne mrzim ju, jer mama kaže da ne smijem, nije lijepo. A rado bi ju poslala u kozmos. Tatu i bebu bih ostavila. Što bi mama rekla na to?

Kristina

Kviz Vojvodinu

1. Ove godine obilježavamo značajni jubilej od rođenja poznatog tamburaškog virtuoza, kompozitora i pedagoga Pere Tumbasa Haje. Koji?

- a) 100 godina od rođenja
- b) 125 godina od rođenja
- c) 125 godina od smrti
- d) 150 godina od smrti

Pere Tumbas Hajo (1891 - 1967.) najznačajniji je stvaralac i interpretator tamburaške glazbe u Subotici i okolicama. Djelo mu i utjecaj i danas su prisutni i nezaobilazni u sveukupnoj ex-jugoslavenskoj glazbenoj literaturi vezanoj za tamburu.

Volim Vojvodinu u proljeće,
tako široku i cvjetnu, obasjanu
zrakama sunca. Uživam u svakom
njenom dijelu, a uživajte i vi u ovom
interesantnom i poučnom kvizu.

3. Gdje je rođen poznati hrvatski književnik, zikoslovac i kulturni povjesničar dr. Ante Sekulić?

- a) u Zagrebu
- b) u Bačkom Monoštoru
- c) u Tavankutu
- d) u Novom Sadu

Dr. Ante Sekulić rođen je 1920. godine u Bačkoj, a preminuo je nedavno - 18. ožujka u Zagrebu. Oko njegova znanstvenoga i stručnoga interdisciplinarnoga rada čini proučavanje etničke, kulturne, književne i jezične povijesti bačkih Hrvata - Bunjevaca i Šokaca, o čemu je objavio petnaestak knjiga.

2. Kojim događajem na blagdan svetog Marka započinju žetvene svečanosti Dužjanca?

- a) blagoslovom žita
- b) natjecanjem risara
- c) bandašicinim kolom
- d) polaganjem vjenaca na grob svećenika Blaška Rajića.

Dužjanca je svetkovina završetka žetve, a započinje na blagdan svetog Marka (25. travnja). Ove godine početna manifestacija bit će održana u Đurđinu.

4. Kako se zove najveća europska kontinentalna pješčara koja se nalazi u Banatu?

- a) Požeška pješčara
- b) Negotinska pješčara
- c) Vršačka pješčara
- d) Deliblatska pješčara

Najveća europska kontinentalna pješčara površine 350 četvornih kilometara nalazi se u jugoistočnom dijelu Panonske nizine, u Vojvodini. Nastala je tijekom ledenog doba od nanosa pijeska, koje su vjetrovi preoblikovali u jedinstveni izrazito dinski reljef. Ova pješčara je i specijalni rezervat prirode.

Tocni odgovori: 1. b); 2. a); 3. c); 4. d)

Nikolin brzopotezni voćni kolač

Priprava:

Izlomiti keks i preliti ga jogurtom.

Sjediniti i pustiti da jogurt omeša keks.

Dodati šećer u prahu i banane.

Dobro promiješati.

Smješu sipati u pleh, poravnati i ukrasiti umućenim šlagom.

Dobro ohladiti prije služenja.

Dobar tek!

Vrijeme priprave:
7 minuta

Potrebni sastojci:

80 dag keksa

1 litra jogurta

25 dag šećera u prahu

300 dag banane

2 šлага

Jeste li znali?

22. travnja - Svjetski dan planeta Zemlje

Znanstvenici sa Sveučilišta u Standfordu u Sjedinjenim Američkim Državama prije tridesetak godina proveli su veliku akciju pod nazivom *Dan za planet Zemlju* (Earth Day). Toj akciji priključio se veliki broj drugih sveučilišta, škola i deseci milijuna ljudi. Iz te akcije izrastao je Dan planeta Zemlje kao međunarodni dan koji obilježavamo 22. travnja svake godine. Toga dana se diljem svijeta pokušavaju pokrenuti sve snage sposobne i voljne mijenjati pogubno ponašanje čovjeka prema prirodi koje je i on dio.

Dan planeta Zemlje je dan upozorenja na neodrživo onečišćenje vode, tla, zraka, na ugroženost šuma, bijnih i životinjskih vrsta, a na kraju i samog čovjeka.

Dan planeta Zemlje globalno je posvećen nužnoj potrebi zaustavljanja narušavanja planetarne klime korištenjem fosilnih goriva, uz svekoliku primjenu čistih i obnovljivih izvora energije. Sunce, kao temeljni izvor života na Zemlji, ujedno je i najizdašniji obnovljivi energetski izvor. Stoga je u mnogim državama svijeta Dan planeta Zemlje posvećen popularizaciji korištenja solarne energije.

Mnogi odrasli ljudi već godinama upozoravaju da je potrebno pod hitno prekinuti uništavanje prirode.

Ako se niste sjetili nešto učiniti što bi uljepšalo okolicu, ni sada nije kasno. Uvjek se može zasaditi novo drvo u vrt ili bijika u saksiju o kojoj ćete baš Vi brinuti, okopavati i zalijevati je, njegovati kao živo biće koje nam zauzvrat daruje čistiji zrak. Možete s drugarima očistiti vrt, taj maleni dio baš Vašega Planeta. Neka nam svaki dan bude Dan Zemlje, jer treba voljeti ovaj čudljivi Planet, to je ipak naš dom.

Želite li još više čitati o ovome, posjetite web stranicu: www.earthday.net

Kinomania

Knjiga o džungli

Zapanjujuća realna animacija na spektakularan način oživljava epsku Kiplingovu priču o dječačiću

Mowgliju kojeg je odgojila obitelj vukova i koji uz pomoć prijatelja pantere Bagheere i medvjeda Baloo, pobjeduje kralja džungle opasnog tigra Shere Khanu. Knjiga o džungli/priča je o prijateljstvu, ljubavi, odanosti i hrabrosti.

Angry Birds

Radnja filma vodi nas na otok nastanjen isključivo sretnim pticama – ili barem većinom njih. U ovom raju, crveni (ptica s problematičnim temperamentom), ludi Chuck i nestabilni Bomba oduvijek su bili autsajderi. Ali kada otok posjete misteriozne zelene svinje, upravo će na ovu trojicu pasti zadatak otkriti zbog čega su novoprdošlice posjetile baš njihovo područje.

Z. S.

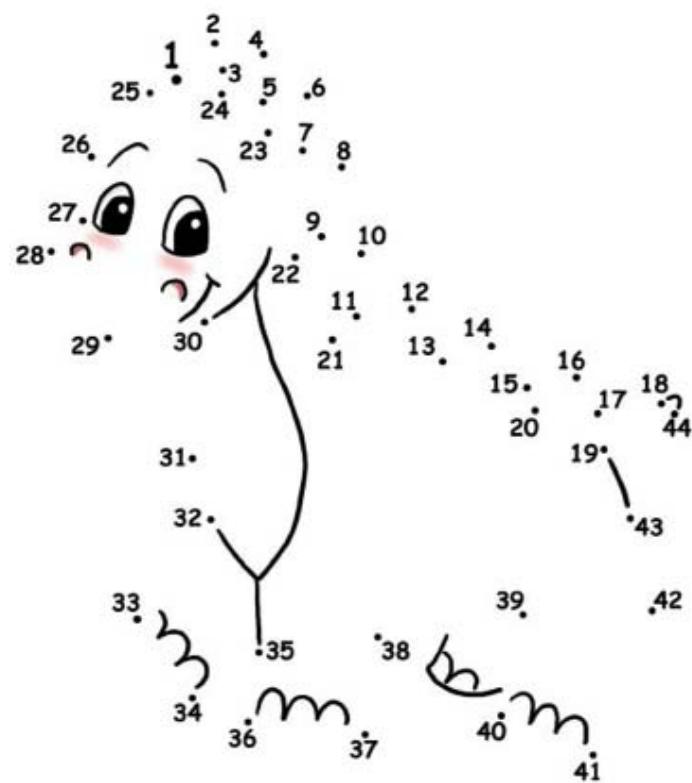
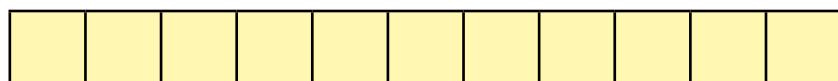
U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće pojmove: AUTOCESTA, NE, CVIJEĆE, ČAJ, KLJUČ, NOĆ, OČI, PIDŽAMA, MAČIĆI, VRTIĆ, KA, ČARAPA, ČAŠA, PIJETAO, ČAVAO, AVION, ČEŠALJ, ĐAK, NIÑA.

Preostala slova dat će konačno rješenje.

Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.

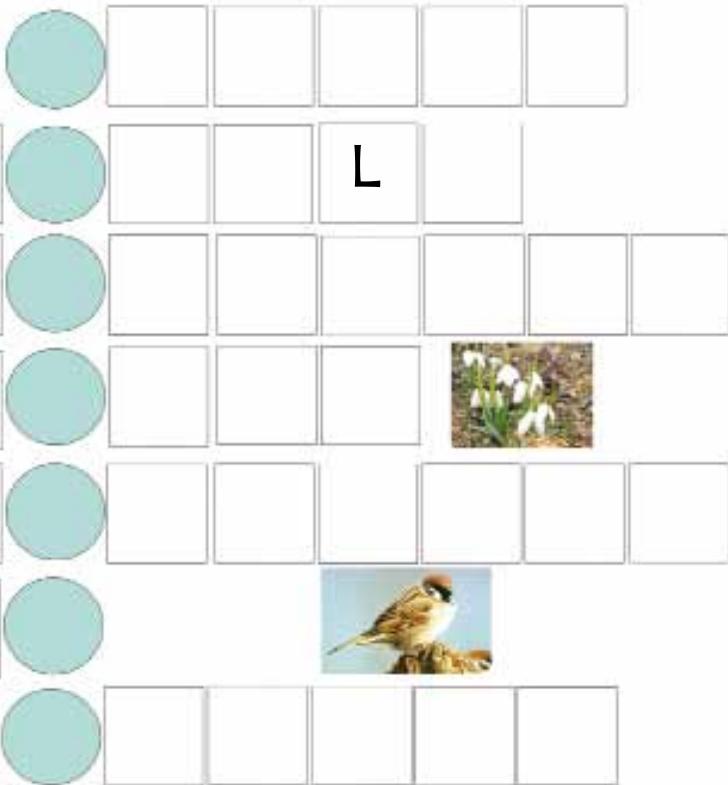

Č	K	O	A	M	A	DŽ	I	P	Č
E	A	I	Ć	I	Ć	A	M	A	Č
Š	P	T	A	N	I	N	V	U	M
A	I	E	S	P	O	A	LJ	Ć	Z
LJ	J	A	Ć	E	O	K	O	I	N
K	E	P	I	E	C	C	Č	T	O
A	T	A	Č	I	J	O	I	R	I
Ć	A	R	Đ	A	Č	I	T	V	V
O	O	A	A	E	Š	A	V	U	A
N	J	Č	K	A	N	A	J	C	A

Riješi križaljku i u označenim poljima dobit ćeš rješenje.

1. Zanimanje čovjeka koji raznosi poštu po kućama. 2. Vozila kojima se prevoze ljudi i tereti. 3. Osoba čije je zanimanje gašenje požara. 4. Biljke koje cvjetaju u rano proljeće kad drveće još nije olistalo, pa imaju dovoljno sunca. 5. Životinja koja jede samo biljnu hranu. 6. Mala ptica stanarica. Ima sivkastosmeđe perje i jak kljun. 7. Pomagala za ispravljanje vida jednoga ili oba oka. Propisuje ih liječnik nakon pregleda naših očiju.

RIJEŠI «SUDOKU» ZAGONETKU:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvih zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

6						5		
5						9		
9	1					7		
	3		9					
	2		7		4			
			8		6			
7					5	8		
8						1		
1						3		

2	4	9		3				
	8			1	2	4		
						9		
						7	2	4
			1				3	
3	9	4						
		8						
	6	4	5				9	
		1				8	6	5

Upiši se i ti...

Tekst: Sladana
Crtao: Petar Tikvicki

Učinili ste pravu stvar što se upisali Josipa u hrvatski odjel gospone' Tomo, vidjet ćete.

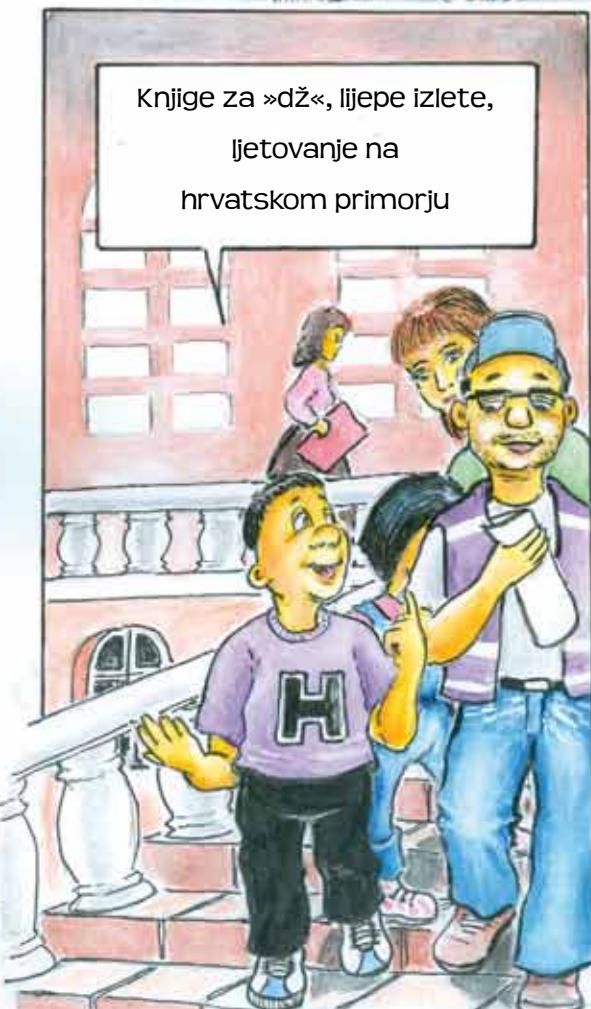
Ma, nisam ja imao uopće dvojbe oko toga Hrcko...

To vam daje puno pogodnosti. Kao prvo

Knjige za »dž«, lijepi izlete,
ljetovanje na
hrvatskom primorju

I ako budeš imao sreću dobiti u odjeljenju jednog Einsteina kao mi lvicu, ugodaj je kompletan...

E da, ti si sada još jedan navijač Dinama, naravno...

Dobro došao među frendove.

